

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. november 2015
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Christina Hjeresen
Sagsnr.: 2015-0037-0136
Dok.: 1777099

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) (L 22), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. oktober 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Søren Pind

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Digitalisering af retsprocessen i borgerlige sager, oprettelse af en domsdatabase, m.v.) (L 22) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for Datatilsynets indvendinger mod oprettelsen af en digital pressebakke, og vil ministeren redegøre for sin holdning til Datatilsynets indvendinger?”

Svar:

I forbindelse med drøftelserne i arbejdsgruppen under Domstolsstyrelsen om oprettelse af en domsdatabase overvejede arbejdsgruppen muligheden for at etablere en digital pressebakke indeholdende de domme, som omfattes af reglen i retsplejelovens § 41 f, stk. 1. Ifølge denne bestemmelse har pressen som udgangspunkt adgang til at gennemse domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger. Det var arbejdsgruppens opfattelse, at adgangen til de uanonymiserede domme i givet fald fortsat måtte være ledsaget af et forbud mod videregivelse af oplysningerne, og at adgangen teknisk måtte blive begrænset til en ”læs-kun”-mulighed. Som led i drøftelserne forelagde arbejdsgruppen denne skitserede ordning for Datatilsynet.

Datatilsynet har i en udtalelse af 5. marts 2015 til Domstolsstyrelsen anført, at der ikke inden for rammerne af persondataloven er hjemmel til en sådan ordning, og at ordningen efter tilsynets opfattelse ikke vil kunne etableres inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet på grund af kravene om rimelighed og proportionalitet.

Datatilsynet har bl.a. udtalt følgende:

”Med etablering af en digital pressebakke i overensstemmelse med de nuværende regler i retsplejelovens § 41 f må der i *praksis* forventes at ske en meget betydelig udvidelse af pressens brug af adgangen til uanonymiserede domme, idet dommene kan tilgås online i stedet for ved fysisk fremmøde i den enkelte ret. Dermed er risikoen for, at oplysningerne udbredes til en stor personkreds efter Datatilsynets opfattelse også langt større, end tilfældet er i dag. Datatilsynet finder derfor, at nødvendigheden af pressens adgang til uanonymiserede domme nøje må vurderes i forhold til, hvor belastende en sådan adgang kan blive for de registrerede personer.

Som anført ovenfor er hensigten med retsplejelovens § 41 f, at pressen skal kunne orientere sig om alle aktuelle retssager, der har nyhedsmæssig interesse. Pressen kan herefter anmode om

aktindsigt i disse sager efter retsplejelovens almindelige regler om aktindsigt. Formålet ses således ikke at være en udvidet adgang for pressen til domme, men alene en mulighed for at orientere sig og få overblik for at kunne identificere eventuelle domme, der herefter kan anmodes om aktindsigt i.

Datatilsynet lægger til grund, at den påtænkte domsdatabase vil have en form for indeksering og søgefunktion, således at man f.eks. kan søge på de senest afgjorte domme, domme fra en bestemt retskreds eller domme inden for et bestemt fagområde. I givet fald vil formålet med retsplejelovens § 41 f kunne opnås ved den almindelige, offentlige adgang til domsdata-basen, da pressen ad den vej kan orientere sig om dommene og få direkte adgang til dem via domsdata-basen.

Den påtænkte ordning vil efter Datatilsynets opfattelse således ligge ud over, hvad formålet er med de nugældende regler i retsplejelovens kapitel 3 a om aktindsigt. Samtidig vil pressen få en væsentlig særstatus, jf. Retsplejerådets tidligere udtalelse.

Af retsplejelovens § 41 e, stk. 4, 1. pkt., fremgår, at hvis dokumentet indeholder oplysninger om bl.a. enkeltpersoners rent private forhold, kan den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, bestemme, at dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at de pågældendes identitet ikke fremgår.

Såfremt dommene lægges i den digitale pressebakke, uden der foretages en konkret vurdering svarende til retsplejelovens § 41 e, stk. 4, 1. pkt., finder Datatilsynet, at den påtænkte adgang – også i denne henseende – vil være mere vidtgående, end hvad der er tilsigtet med de nuværende regler i retsplejeloven.

Datatilsynet lægger desuden til grund, at en adgang for pressen til uanonymiserede domme også vil betyde en adgang for kommercielle indholdsleverandører i det omfang, de er omfattet af medieansvarsloven, ligesom det vil betyde, at der vil blive adgang for medier omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 3, uanset at disse ikke arbejder med nyhedsformidling i klassisk forstand.

Medieansvarsloven omfatter eksempelvis også en række twitter- og facebook-konti.

På baggrund af det anførte og efter de foreliggende oplysninger finder Datatilsynet, at det ikke vil være proportionalt at etablere den skitserede digitale adgang for pressen til uanonymiserede domme, og tilsynet må derfor udtale sig imod en sådan ordning.”

Datatilsynet stiller sig i øvrigt tvivlende over for, om den dataansvarlige i tilstrækkelig grad kan sikre, at oplysningerne ikke kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, jf. persondatalovens § 41, stk. 3, som implementerer databeskyttelsesdirektivets artikel 17.

Arbejdsgruppen om oprettelse af en domsdatabase kunne på baggrund af ovenstående udtalelse ikke anbefale, at der blev oprettet en digital pressebakke.

Jeg deler arbejdsgruppens opfattelse, og lovforslaget indeholder på den baggrund ikke et forslag om etablering af en digital pressebakke.